

Tompaládony

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV 2017

58/2017. (XII.14.) sz. önkormányzati határozattal elfogadva

1. Bevezetés, köszöntő

Kedves Olvasó!

A 2016. évi LXXIV. törvény a településkép védelméről változást hozott mindennapi életünkben, hiszen egy rendezettebb jogszabályi környezetet teremt az épített- és táji környezet számára a településeken. Ez azt is jelenti, hogy a településkép védelméről minden településen, immár külön, helyi rendelet kell alkotni, ami a helyi építési szabályzat mellett fontos szabályozó elem lesz főként az építkezések, átalakítások, felújítások során. A helyi településképi rendelet megalkotásához, jelen Településkép Arculati Kézikönyv nyújtja a szakmai alapot.

A Kézikönyv, amit most kezében tart, egy olyan útmutatót jelent, ami közérthető formában hivatott elmondani és elmagyarázni, azokat az építészeti irányokat és javaslatokat, amit a település épülő, fejlődő jövőjében majd az itt élők és a beruházók számára alapul kell venni. Többnyire a „Hogyan?” kérdésre ad egzakt választ, a településen már fellelhető jó példákkal és egyéb magyarázó ábrákkal. Célja, a közérthetőség, a mindennapi felhasználást szolgálja és segíti.

A Kézikönyv egyik legfőbb célja tehát az értékmegőrzés, az épített örökségünk, múltunk megőrzése és annak, jövőbeliségének szilárdabb alapokra helyezése. Bízok benne, hogy a Kézikönyv valóban használható lesz Ön számára és megfelelő alapot biztosít arra, hogy sikeresen megvalósítsa céljait, ezzel is gazdagítva a települést!

Remélem, a Kézikönyvet tovább bővíti majd jó példával, ezzel is segítve a Kézikönyv és egyben a település folyamatos fejlődését!

Virág Attila

geográfus

2. Tompaládony bemutatása

A település Vas megye északi szélén, a 84-es számú főút és a Bükön is áthaladó zsirai út keresztezésében található, Sárvártól 16 km-re északnyugatra, közvetlenül a Répce mellett. A település D-i szélén húzódik a Répce folyó, a község belterületén áthaladó kisebb vízfolyás a Metőc patak. A Kisalföld peremvidékén, a Répce síkon, alföldies táj jellemzi a települést, itt találhatóak a megye egyik legjobb talajadottságú barna öntéstalajai. A munkaképes korúak Bükön, Sárváron és Sopronkövesden dolgoznak. A termelőszövetkezetes időkben a falu egésze a szövetkezetben dolgozott. A falu külterületén lévő földeket ma helyi gazdák művelik.

A külterület 80%-a szántóterület. Tompaládony község korábban három települést alkotott: Berekalja, Porládony, Tompaháza. 1871-ben Berekalját és Tompaházát vonták össze Berekaljatompaháza néven, melyet 1906-ban Berektompaháza névre kereszteltek át. 1941-ben Porládont és Berektompaházát egyesítették a mai is használt Tompaládony néven. A település 172 házából 42 külföldi tulajdonban áll és hétvégi házakként használják őket (önkormányzati becslés). Tompaládony lakónépessége 292 fő (2017. KSH), a lakónépesség 2007 óta 24 fővel csökkent (KSH).

3. Örökségünk, büszkeségeink

A település ófalui utcaszerkezete sajátos, emiatt helyi védelem alatt áll. A Hunyadi János és a Rákóczi Ferenc utca vonalvezetése az utcaszerkezet- belső úthálózat védelme érdekében helyi védelmet élvez, melyek a használati és beépítési mód hatására alakult ki. A településképet meghatározó épületek:

1. A volt iskola, ma lakóház és evangélikus imaház (Hunyadi J, u. 36.)
2. A katolikus imaház és lakóház (Hunyadi J. u. 37.)
3. A Harangtorony
4. A 343/ hrsz telken lévő 3 db platánfa (helyi jelentőségű természeti érték)

A település régebbi utcájában több régebbi lakóház is megtalálható, melyek jól őrzik az eredeti építészeti struktúrát (Hunyadi J. u. 47., 41., 39., 36., 37., 19., Kossuth L. u. 7., 13.). A településen I. és II. világháborús emlékmű is található.

A településképet nagyban meghatározzák az intézmények: polgármesteri hivatal, könyvtár, kultúrház (Hunyadi János utca 55.), orvosi rendelő (Kossuth Lajos u. 6.), posta (Hunyadi János u. 70.), tűzoltószertár (Hunyadi János i. 33.).

- területi védelem
- harangtorony
 - helyi jelentőségű természeti érték
 - katolikus imaház és lakóház
 - lakóház és evangélikus imaház

A Répce folyó és a partja menti területek többi szakasza is értékes természeti terület, gazdag élővilággal. Nem véletlen, hogy ez az egész terület beletartozik az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezetébe és a Natura2000 területbe. Az ökológiai hálózat a természetvédelmi szempontból jelentős természetközeli állapotokat tükröző területeket köti össze és a területek között a fennmaradásukhoz szükséges ökológiai kapcsolatokat biztosítja. A települést a Nemzeti Ökológiai Hálózat ökológiai folyosó övezete érinti. A települést a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete érinti. A rendelkezésre álló adataink alapján természetvédelmi oltalom alatt álló növények élnek a Tompaládony 0150/3 hrsz-ú ingatlanon.

A Natura 2000 területek jelölő élőhelyei:

- Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*)
- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- Folyóvölgyek *Cnidion dubii*-hoz tartozó mocsárrétjei

A Natura 2000 területek jelölő fajai:

- vágócsík (*Cobitis taenia*)
- halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)
- erdei szitakötő (*Ophiogomphus cecilia*)
- tompa folyamkagyló (*Unio crassus*)
- vidra (*Lutra lutra*)
- vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
- tarajos gőte (*Triturus cristatus*)
- vérűboglárka (*Maculinea teleius*)
- zánótboglárka (*Maculinea nausithous*)
- nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
- haris (*Crex crex*)

4. Településképi szempontból meghatározó területek

A település belterülete az ófalui településrészre, középfalura, és új házak településrészre bontható. Jellemzően a területi védelmet élvező Hunyadi és Rákóczi utca alkotja az ófalui településrészt. A középfalui településrészt főként az 1965-ös nagy árvízét követő újjáépítés során keletkezett házak alkotják, ez a településrész a Hunyadi utca 84-es főút kereszteződésétől nyugatra eső része. Új építésű házak (2000-et követően épült) találhatóak az Ifjúság utcában illetve a Rákóczi utca és a 84. számú út egy részén.

A települést a 84-es főút szeli ketté, amin jelentős az átmenő forgalom (Bécs-Sopron-Balaton idegenforgalmi folyosó), a közeli Bük gyógyfürdőbe látogatók is átmennek a településen. Emiatt a település idegenforgalmát tekintve megtalálható az átutazó- és bevásárló turizmus is, ennek térbeli lenyomata a belterületen gazdasági területként definiált terület. Ennek gyökerei még a rendszerváltozás előtti időszakra nyúlnak vissza, és főként azokat a termékeket árusítják, melyeket az átutazó külföldi szívesen vásárolna (pl. kerti törpék, füles kosarak, kerti bútorok stb.). Ebbe a kategóriába tartoznak a külterületi gazdasági funkciójú területek is.

A település központi funkciójú területe, a faluház és a

A temető külön arculati elemként kerülnek lehatárolásra. A külterületen természeti területként meghatározhatóak a Répce menti területek, melyek az ökológia folyosó területei. A település egyéb területébe a főként külterületi erdő mezőgazdasági területek tartoznak.

Egyéb külterületként került lehatárolásra a települési mezőgazdasági, erdő és egyéb rendeltetésű terület.

ÓFALU:

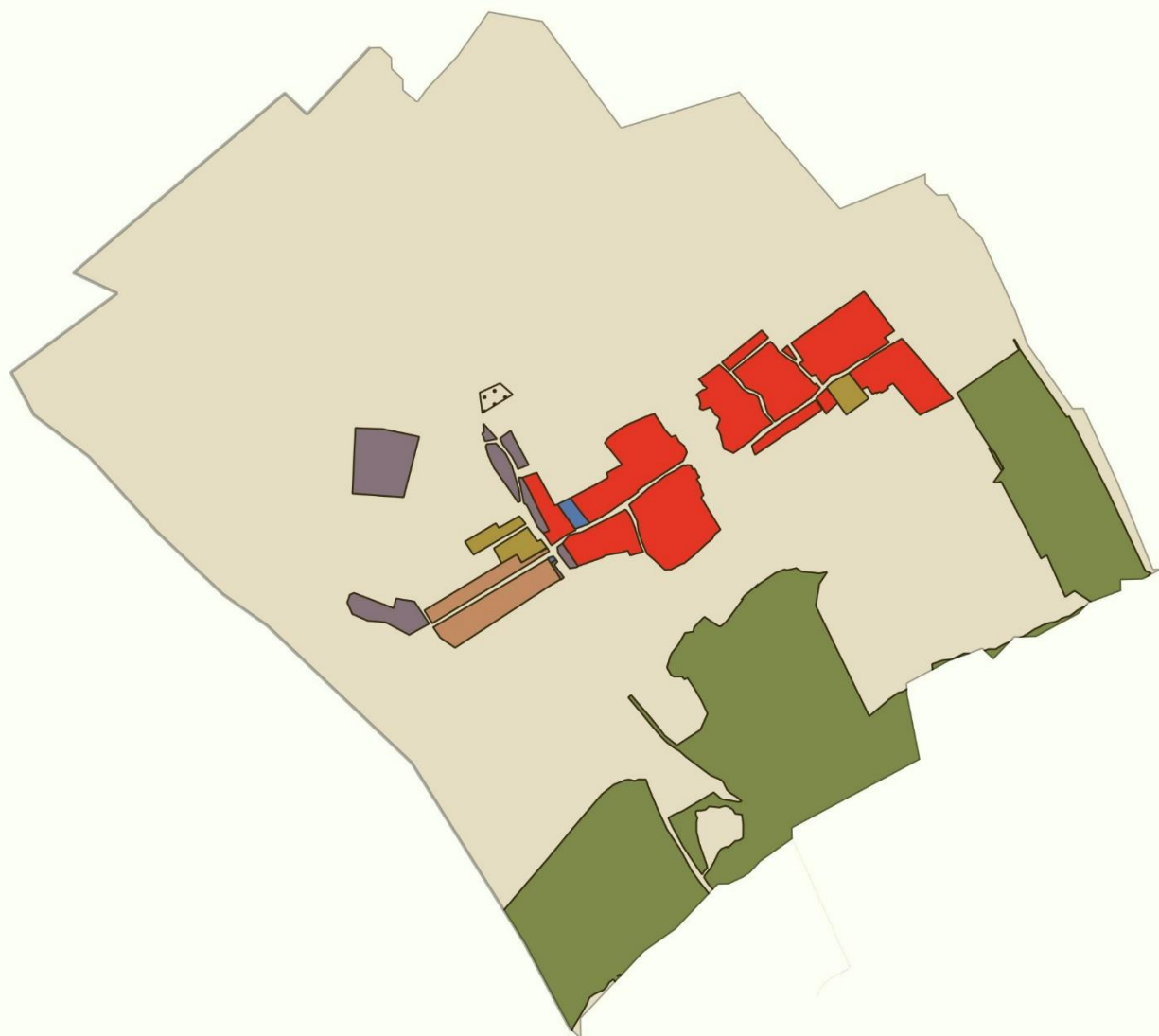
Kossuth utca, Rákóczi utca, Dózsa tér, Hunyadi utca

KÖZÉPFALU:

Hunyadi utca

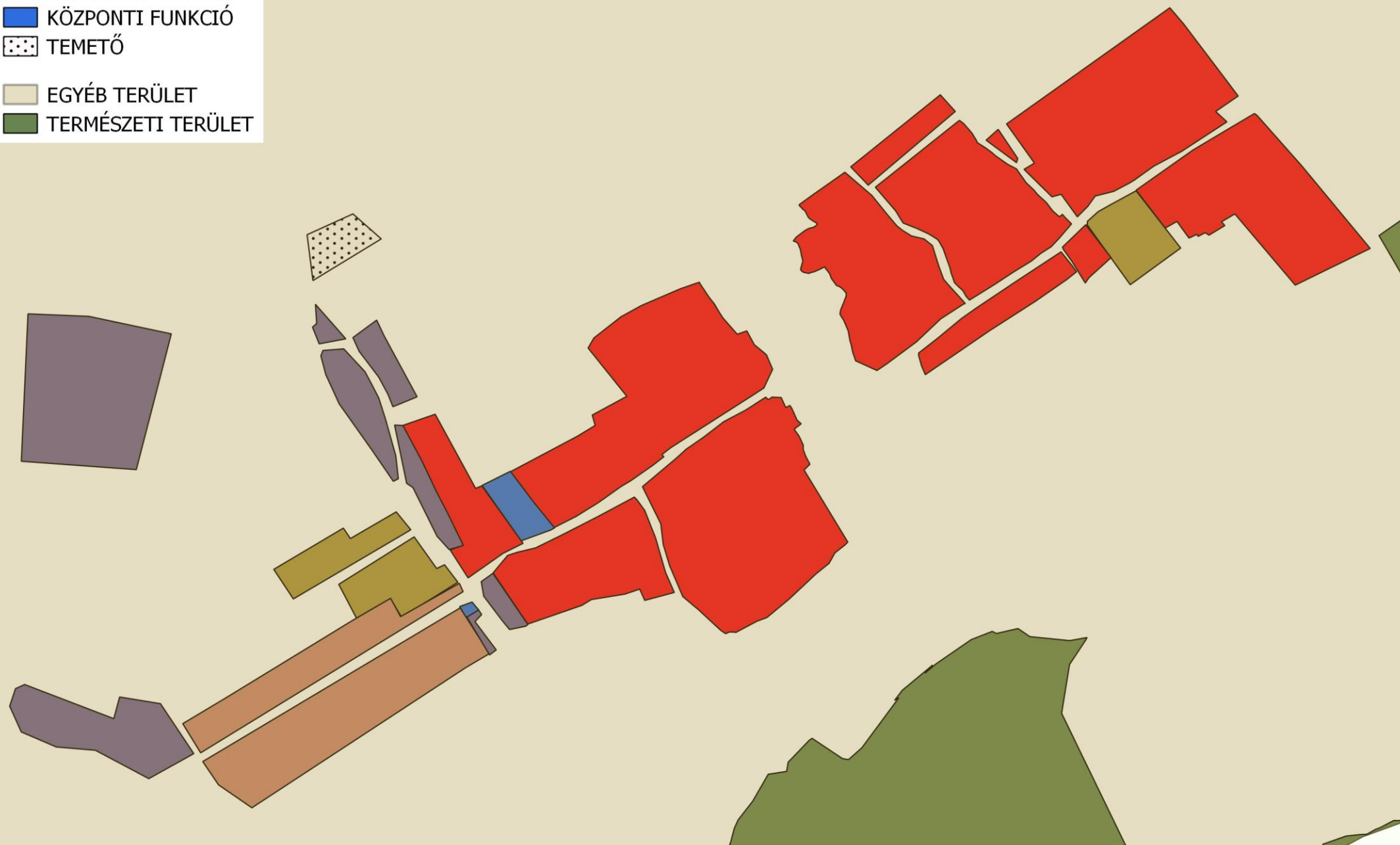
ÚJ HÁZAK:

Hunyadi utca, Ifjúság utca, 84. számú fő út mellett

- ÓFALU
- KÖZÉPFALU
- ÚJ HÁZAK
- GAZDASÁGI TERÜLET
- KÖZPONTI FUNKCIÓ
- TEMETŐ
- EGYÉB TERÜLET
- TERMÉSZETI TERÜLET

- ÓFALU
- KÖZÉPFALU
- ÚJ HÁZAK
- GAZDASÁGI TERÜLET
- KÖZPONTI FUNKCIÓ
- TEMETŐ
- EGYÉB TERÜLET
- TERMÉSZETI TERÜLET

5. A településkép minőségi formálására vonatkozó ajánlások

ÁTFOGÓ TELEPÜLÉSKÉPI JAVASLASTOK

Lábazat

Jelen van az ún. zöldpala, vagy kloritpala is, ezt is javasoljuk használni. Kerülendők a ragasztott, csempeszerű utánzatok, ez esetben a sarkokon az élek találkozása nem megoldott.

Ahol a lábazat elválasztását festéssel oldják meg ott mindenképpen törekedjenek a homlokzattal harmonizáló, a homlokzat színétől csak egy-két árnyalattal eltérő tónus használatára. A legjobb a hagyományos, szürke színű lábazat kialakítása.

Kerülendők a ragasztott, csempeszerű utánzatok, ez esetben a sarkokon az élek találkozása nem megoldott. Ahol a lábazat elválasztását festéssel oldják meg, ott mindenképpen törekedjenek a homlokzattal harmonizáló, a homlokzat színétől csak egy-két árnyalattal eltérő tónus használatára. **A legjobb a hagyományos, szürke színű lábazat kialakítása.**

Kerítések

A kerítések kialakítása, felújítása során javasolt a helyben fellelhető természetes anyagok használata. Termésköböl, bontott téglából készült lábazatra fa kerítéselemeket helyezve pozitív hatással leszünk az utcaképre.

Javaslat: Kerítések kialakítása során alkalmazkodjunk az utcában esetleg már kialakult szokáshoz, rendhez. A kerítések magassága egységes kell, legyen, még akkor is, ha élő sövényt használunk telünk határolására.

Héjazat

A tetőfedőanyag a településen álló épületeknél leginkább égetett kerámiacserép. Felújításnál törekedni kell a hasonló színű és formájú cserepek alkalmazására. Javasolt a matt égetett természetes alapszínű, nem engóbozott agyagcserép fedés (natúrtól a mélyvörösig), használata hozzájárul a magaslatokról is jól látható egységes településképhez.

Kerülendő a mű antikolt vagy egyéb mintázatú, nem természetes színű és anyagú cserepek, vagy egyéb anyagú fedések (lemezek, zsindelyek) alkalmazása. A cserép anyaga és színe mellett fontos a megjelenése is. A klasszikus hódfarkú vagy egyenesvágású cserepek ajánlottak, melyek számos rajzolatban helyezhetők el a tetőn. **Nem ajánlott a túlhatározott karakterű, szinte önálló életet élő nagyhullámú, nagyméretű cserepek alkalmazása. Kis tetőfelületen ezek a cserepek torzítják a ház külalakját.**

Ugyanezen ajánlások vonatkoznak a portán belüli melléképületekre is, hiszen látványukkal ezek is hozzájárulnak a településképhez.

Javaslatok: A településre jellemző kisebb felületű tetőkre ne helyezzünk nagyméretű cserepeket! A cserép színe minden esetben az égetett agyag színe vagy annak közeli árnyalata legyen!

Fényszennyezés

Kerülni kell a hideg, fehér fényű világítást. A talajszintbe épített fényvetőket melyek felfelé sugároznak lehetőség szerint kerüljük! A fényeknek, díszkivilágítás esetén is lefelé kell irányulniuk. A 22 óra utáni időszakban kevesebb fény is elegendő, a köztér fényét javasolt csökkenteni, valamint célzottan a szükséges területre irányítani, ilyenkor a nem közcélú világítást érdemes kikapcsolni.

Kertek zöldfelületek

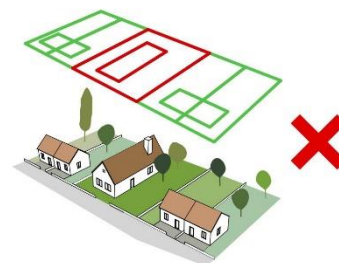
Törekedjünk a zöldfelületek fenntartására, az utcáfront felől az alacsonyabb maximum 3 méter magasságú fás szárú növényzet fenntartására. A kertek kialakítása során az árnyékos zöldfelületek nagyságát növeljük.

ÓFALU

Telepítés

Új épület építésekor az oldalhatáros, helyenként „fésűs” beépítés megtartása javasolt. Helyenként fellelhető az utcával párhuzamos tetőgerincű épületek, ezt figyeljük meg hol van jelen a településen és tartsuk meg (hézagosan zárt sorú– „hajlított házas” beépítés).

Új építéskor igazodjunk a már utcában tapasztalható kialakult rendhez!

Magasság

Az Ófalu utcáiban a házak magassága az eredeti állapotukat megtartva közel azonosak. A település, településrészek vonzó arculatának egyik kulcsa az azonos épületmagasság. Az újonnan épülő, esetleg felújítandó épületeknek is ugyanolyan magasságúnak kell lennie, mint a többi ház.

Kerüljük a magas tetőteres épületeket, alkalmazkodjunk a kialakult magassághoz!

Tetőforma, tetőhajlásszög

A nyeregtetős, kontyvetős és csonka kontyvetős, valamint sátoztetős házakból álló utcaképbe ugyanilyen tetővel kerüljenek az új házak vagy a felújított házak. A tetők hajlásszöge 35-45°-os. Látványosan megbontja az utcaképet, ha egy kialakult tető stílusú utcába bekerül egy új stíluselemeket hordozó tetőszerkezet.

A tetőformák hajlásszögének kialakítása során törekedni kell az utcában jellemzően előforduló tetőhajlásszög alkalmazására. A túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek az Ófalu településképebe. Lapos tetővel épülő ház szintén nem illik a település arculatába.

Javaslat: Új építés esetén a területre jellemző, hasonló tömegű és egyszerű tetőformájú épületben gondolkodjunk!

Jellegzetes részlet

A régi épületek tetőzetén több helyen látni kisebb kiugró, fémlemezből készült szellőző ablakot. Ennek meghagyása, felújítása erősíti a hagyományos utcaképet.

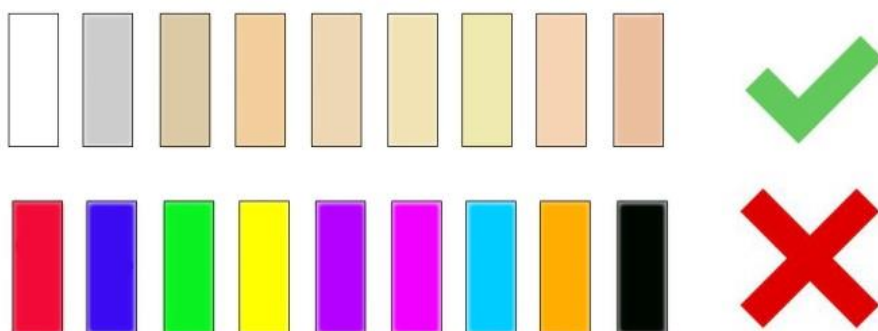

Homlokzat

Az épületek homlokzata nagyban hozzájárul a településről alkotott legelső benyomásunkhoz. Az utcakép egyik kiemelkedő meghatározója. Egy épület homlokzata önmagában is arányos, harmonikus kell, legyen, és ugyanakkor illeszkednie kell a környezetébe, abba a miliőbe, melyben az utca többi épületével együtt létezik. Ezért van az, ha csak egy épület is megjelenésében, színében, anyaghasználatában kirívóan elüt a környezetétől, akkor az egész környezetének arculatát változtatja meg, ráadásul nem pozitív irányba. **Ezért is fontos, hogy legalább településrészek szintjén őrizzük meg az egységes pozitív arculatot.**

A településrészeire jellemző a hagyományos, visszafogott, letisztult, nem hivalkodó színek alkalmazása az épületeken. Az ettől eltérő élénk, rikító színek alkalmazása az arculat megbontását eredményezné. A homlokzatfelületek nagysága nem igényli több szín használatát.

Vakolt homlokzatot alakítsunk ki, sima felülettel! Általánosságban a kapart, dörzsölt, szórt felületképzések idegenek a településrész hagyományától. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat a homlokzatok tekintetében sem. A homlokzat túldíszítettségét mindenképpen kerülni kell, az utca sajátos hangulatának megtartása érdekében.

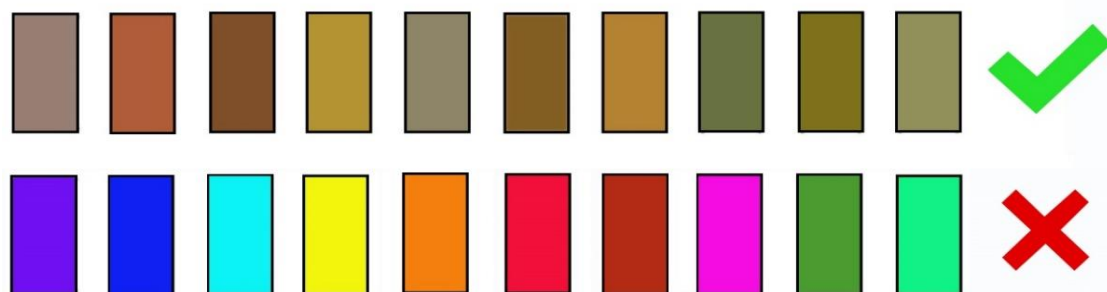

Nyílászárók

A hagyományos házakon, az utcafronton 2 vagy 3 ablak található, melyek osztottak és álló formátumúak. Az ablaknyílás aránya meghatározó: a nyílások nyújtott arányúak, azaz magasabbak, mint szélesebbek. Azonos ablakméret más-más ablakosztással egészen eltérő megjelenést, hangulatot ad a háznak.

Az ablakok stílusát a modern, hőszigetelt nyílászárókkal is tökéletesen lehet érvényesíteni. **Nyílászárók felújításánál mindenképpen a fa használata javasolt. A keret színezésénél használjuk föld színeket!**

Az utólag felszerelt fehér redőnytokok beszerelése helyett gondoljuk át a rejtett, fa vagy famintázatú, lehetőleg a nyílással azonos színű árnyékoló szerkezetek elhelyezésének lehetőségét. **A lamellás kialakítású zsalugáter mellett jó megoldás lehet a tömör kialakítású külső spaletta elhelyezése! Kerüljük a fehér műanyagredőnyöket, törekedjünk a pasztellszínű redőnyök használatára, és arra hogy a redőnytokok az épületen belülré kerüljenek!**

Egyéb műszaki berendezések

Kerüljük a parabolaantenna, parapetkonvektor, klímaberendezés és közművezeték – közterületről látható módon – történő elhelyezését!

KÖZÉPFALU

Magasság

Az Középfalu utcáiban a házak magassága az eredeti állapotukat megtartva közel azonosak. A település, településrészek vonzó arculatának egyik kulcsa az azonos épületmagasság. Az újonnan épülő, esetleg felújítandó épületeknek is ugyanolyan magasságúnak kell lennie, mint a többi ház.

Kerüljük a magas tetőteres épületeket, alkalmazkodjunk a kialakult magassághoz!

Tetőforma, tetőhajlásszög

A nyeregtetős, kontyvetős és csonka kontyvetős, valamint sátoztetős házakból álló utcaképbé ugyanilyen tetővel kerüljenek az új házak vagy a felújított házak. A tetők hajlásszöge 35-45°-os. Látványosan megbontja az utcaképet, ha egy kialakult tető stílusú utcába bekerül egy új stíluselemeket hordozó tetőszerkezet.

A tetőformák hajlásszögének kialakítása során törekedni kell az utcában jellemzően előforduló tetőhajlásszög alkalmazására. A túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek a Középfalu településképbé. Lapos tetővel épülő ház szintén nem illik a település arculatába.

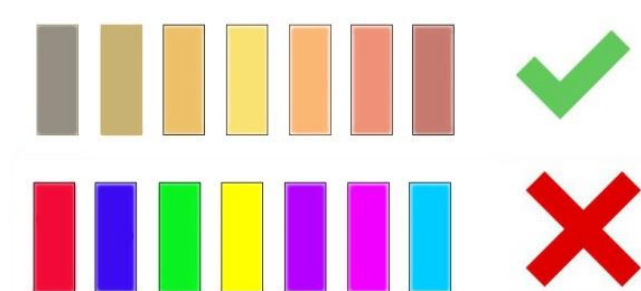

Javaslat: Új építés esetén a területre jellemző, hasonló tömegű és egyszerű tetőformájú épületben gondolkodjunk!

Homlokzat

Vakolt homlokzatot alakítsunk ki, közel sima felülettel, kapart, dörzsölt, szórt felületképzések megengedettek. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, törekedni kell a pasztellszínek alkalmazására.

javaslat: Kerüljük az Ófalu településrészre inkább jellemző világos, fehér homlokzati színeket! Használjuk az eredeti szürke, és egyéb színárnyalatok világosabb tónusait.

Nyílászárók

A hagyományos házakon, az utcafronton 2 vagy 3 ablak található, melyek osztottak és álló formátumúak. Az ablaknyílás aránya meghatározó: a nyílások nyújtott arányúak, azaz magasabbak, mint szélesebbek. Azonos ablakméret más-más ablakosztással egészen eltérő megjelenést, hangulatot ad a háznak.

Az ablakok stílusát a modern, hőszigetelt nyílászárókkal is tökéletesen lehet érvényesíteni. **Nyílászárók felújításánál lehetőségeinkhez mérten törekedjünk a fa használatára, kerüljük a műanyag nyílászárókat.**

Az utólag felszerelt fehér redőnytokok beszerelése helyett gondoljuk át a rejtett, fa vagy famintázatú, lehetőleg a nyílással azonos színű árnyékoló szerkezetek elhelyezésének lehetőségét. **A lamellás kialakítású zsalugáter mellett jó megoldás lehet a tömör kialakítású külső spaletta elhelyezése! Kerüljük a fehér műanyagredőnyöket, törekedjünk a pasztellszínű redőnyök használatára, és arra hogy a redőnytokok az épületen belülrre kerüljenek!**

ÚJ HÁZAK

Magasság

Az Új házak utcáiban a házak magassága az eredeti állapotukat megtartva közel azonosak. A település, településrész vonzó arculatának egyik kulcsa az azonos épületmagasság. Az újonnan épülő, esetleg felújítandó épületeknek is ugyanolyan magasságúnak kell lennie, mint a többi ház.

Alkalmazkodjunk a kialakult magassághoz!

Tetőforma, tetőhajlásszög

A nyeregtetős, kontyvetős és csonka kontyvetős, valamint sátoztetős házakból álló utcaképbe ugyanilyen tetővel kerüljenek az új házak vagy a felújított házak. A tetők hajlásszöge 15-45°-os. Látványosan megbontja az utcaképet, ha egy kialakult tető stílusú utcába bekerül egy új stíluselemeket hordozó tetőszerkezet.

A tetőformák hajlásszögének kialakítása során törekedni kell az utcában jellemzően előforduló tetőhajlásszög alkalmazására.

Nyílászárók

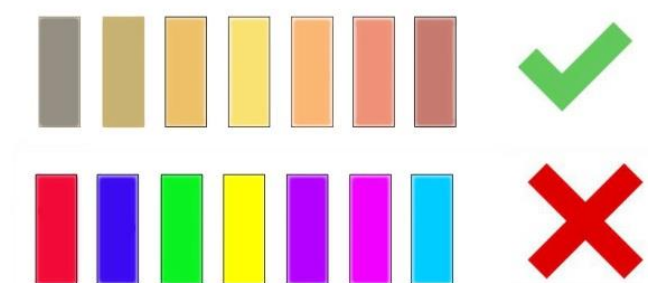
Az utcafronton 2 vagy 3 ablak található, melyek osztottak és álló formátumúak. Az ablaknyílás aránya meghatározó: a nyílások nyújtott arányúak, azaz magasabbak, mint szélesebbek. Azonos ablakméret más-más ablakosztással egészen eltérő megjelenést, hangulatot ad a háznak.

Az ablakok stílusát a modern, hőszigetelt nyílászárókkal is tökéletesen lehet érvényesíteni. **Nyílászárók felújításánál használhatunk műanyag nyílászárókat.**

Az utólag felszerelt fehér redőnytokok beszerelésekor használhatunk **fehér műanyagredőnyöket!**

Homlokzat

Vakolt homlokzatot alakítsunk ki, közel sima felülettel, kapart, dörzsölt, szórt felületképzések megengedettek. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, törekedni kell a pasztellszínek alkalmazására.

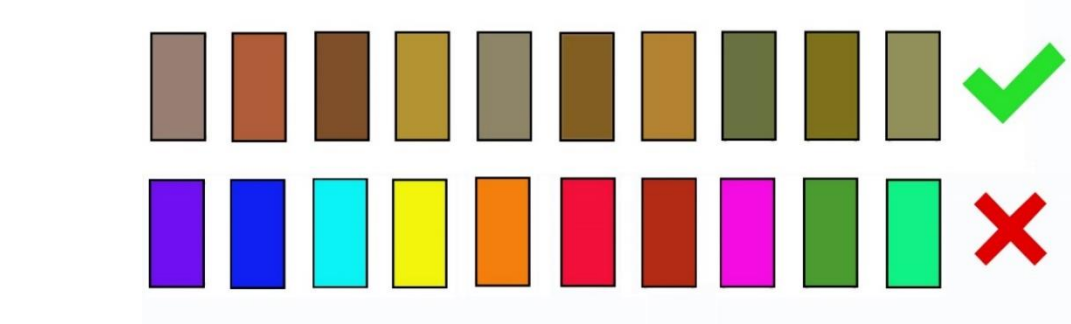

javaslat: Kerüljük az Ófalu településrészre inkább jellemző világos, fehér homlokzati színeket! Használjuk az eredeti szürke, és egyéb színárnyalatok világosabb tónusait.

GAZDASÁGI TERÜLET

Homlokzat

Az épületek homlokzatszínezésénél semleges (szürke, drapp) vagy természetes földszíneket (drapp, barna, keki, stb.) javasolt alkalmazni!

TEMETŐ, KÖZPONTI FUNKCIÓ

Tetőforma, tetőhajlásszög

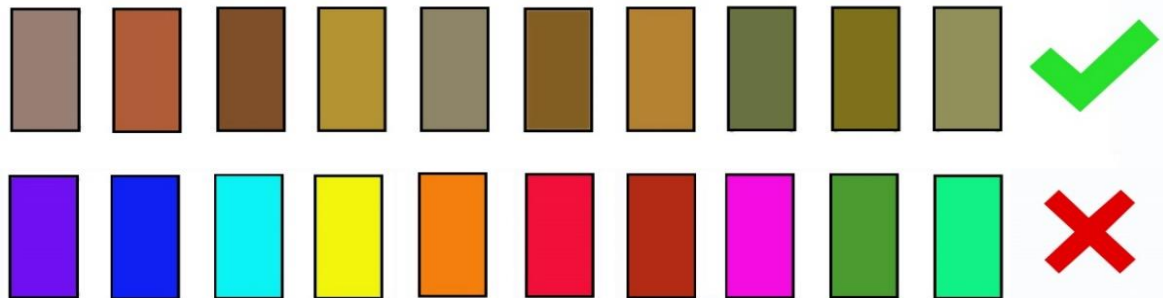
A tetők hajlásszögénél javasolt a 35-45°-os szög betartása.

EGYÉB KÜLTERÜLETEK, TERMÉSZETI TERÜLETEK,

Héjazat, homlokzat

A településrészben az épületek tetőfedésénél javasolt – a 8 méternél nagyobb fesztávú csarnokszerkezetek kivételével – cserép, betoncserép, bitumenes zsindely, nád és zsúpszalma.

A csarnokszerkezetű épületeken semleges vagy természetes földszíneket javasolt alkalmazni!

6. Jó példák Épületek, építészeti részletek

Ófalusi hangulatot keltő fa kerítés, alacsony kialakítással.

Ófaluban felújított ház: figyeljük meg a felújított tetőszellőzőket, eredeti formájukban megőrzésre kerültek. Spaletták kerültek használatra.

Ófaluban hagyományos kerítéstípust idéző új kerítés.

Kloritpala lábazat használata, épületnél és kerítésnél, Ófaluban.

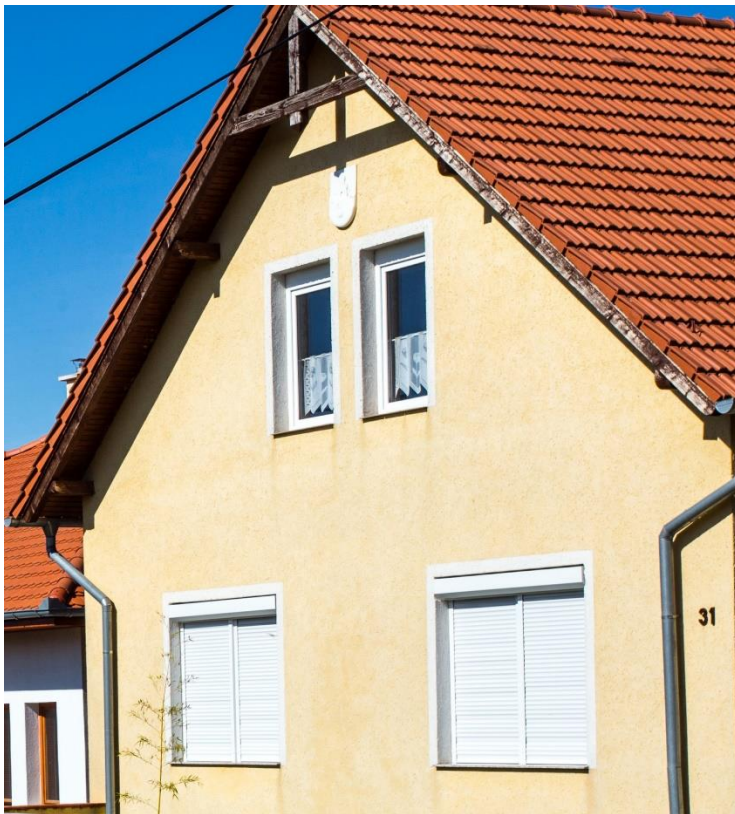
Zsalugáter használat, eredeti párkányok megőrzése az Ófaluban.

Homlokzat képzés, tető szín és anyag, megfelelő fa nyílászárók, sötétebb tónusú lábazat: Középfalu.

Új házak településrészben javasolt jó példa, alacsony áttört kerítés, antikolt kő bástyákkal.

Új házak településrészben javasolt jó példa: homlokzat színezés. A fehér helyett pasztell árnyalat. Figyeljük meg a tető színét, anyagát!

7. Jó példák

sajátos építményfajták, egyéb műszaki berendezések

A településen elterjedt a fa anyagú beton lábazatú pad.

Falusias hangulatot keltő buszmegálló és hirdető tábla: illeszkednek az ófalusi településrészbe.

Magyarországon is egyre elterjedtebb a napenergia felhasználása. Napelemen kívül a napkollektor használata is kezd elterjedni. Mindkét esetben a technológia adott, a napelemek, napkollektorok kinézetén esztétikailag nem lehet javítani, azonban a tetőkre való felhelyezésnél az esztétikai megjelenésre már oda kell figyelni több szempontból is.

Ezeket a berendezéseket az utcakép védelmében az utcafronttól a lehető legtávolabb, például a hátsókerti tetőfelületen célszerű elhelyezni. Érdeemes a paneleket egy tömbben tartani, a lépcsőzés és az ugráló vonalvezetés megbontja a tető egységes, nyugodt látványát.

Elhelyezésük csak oromzatos magastetőn, és kizárólag a tetősíokban maradván kívánatos, ne döntsük meg semmilyen irányban. Védett utcakép, vagy homlokzat esetén, vagy ha a déli tájolással a fentiek nem egyeztethetők össze, meggondolandó a kertben, támfalra, esetleg a kerítésre való telepítésük.

Az utcai homlokzatra ne helyezzünk parabolaantennát, légkondicionáló berendezés külső egységét, illetve ha lehet parapetet se, valamint közművezetékét közterületről látható módon se helyezzünk el. Ezek mind megbontják a homlokzat egységét, még akkor is, ha egy szépen felújított épületről beszélünk. Ezek kerüljenek a ház hátsókert felé néző falfelületére.

A riasztóberendezésről is külön szót kell ejteni. A riasztó külső egysége a legszebb homlokzat látványát is meg tudja bontani. Nem javasolt a berendezést a főhomlokzat közepére helyezni, hanem esztétikusabb és településképileg is szerencsésebb hely az oldalhomlokzat, esetleg egy takart hely, hiszen a legtöbb esetben nem a fény, hanem a hangjelzés és a biztonsági szolgálathoz való közvetlen kapcsolat a lényeges a riasztás folyamatában.

Településeinken nagy gondot jelent a mára már kaotikussá vált légvezetékek visszataszító látványa. Sok település ófalui részén már csak földkábeles bekötéseket engedélyeznek. Tompaládony is olyan értékes településrészekkel rendelkezik, ahol érdemes lenne a kiváltások lehetőségével élni.

Javaslat: A kötött maximális méret megtartása és a feliratok kivitelezése során a megvilágítást használjuk a világító feliratok helyett!

Készült Tompaládony Község Önkormányzat megbízásából, a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvényhez kapcsolódóan

Polgármester: Hodvagner László

Főépítész: R. Takács Eszter

Szerzők: Virág Attila, Orosz György

Fotók: Orosz György

Drón fotók: Virág Attila, Orosz György

Ábrák: Lechner Lajos Tudásközpont Nonprofit Kft., Orosz György, Virág Attila

A kiadvány a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. tv. védelme alatt áll.

Tompaládony, 2017.